

Mahalli İdare Şirketlerine Geçişi Yapılacak İşçilere Uygulanacak Ücretler

Bu makale, 696 sayılı KHK ile belediye şirketlerine geçişi yapılan taşeron işçilere ücret artışı yapıp yapılmayacağı, yapılacaksa hangi esaslara göre yapılacağına ilişkindir.

Mahalli İdare Şirketlerine Geçişi Yapılacak İşçilere Uygulanacak Ücretler

Halil MEMİŞ

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile uygulamaya konulan alt işveren işçilerinin mahalli idarelerin münhasıran bu amaçla kurdukları şirketlere geçişine ilişkin süreç, 2 Nisan 2018 tarihi itibarıyla nihayetlenmiştir.

Ancak, tartışmaları hala devam etmektedir. Bu günlerin en önemli tartışma konularından öncelikli olan iki tanesi, yeni işçi alımlarının nasıl olacağı konusu ile geçişi tamamlanan işçilere ücret artışı uygulanıp uygulanmayacağı yönündedir.

696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ye eklenen ek 20 nci madde hükmü şu şekildedir:

“İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir.

Bu madde kapsamındaki şirketler hakkında 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen özel şartlara ilişkin hükümler

uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımı, işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları, ilk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

Maddenin üçüncü fıkrasında Usul ve Esasların Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşleri alınarak İçişleri Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacağı hükme bağlanmıştır.

Fıkraya göre bu Usul ve Esaslarda şu hususlar düzenlenecektir:

Bu maddede düzenlenen ve münhasıran bu amaçla kurulan şirketlerde;

- İşçilerin işe alımı,
- İşçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları,
- İlk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve
- Bu kapsamdaki işçi alımları ile
- Harcamaları izlemeye ilişkin hususlar.

Öncelikle, geçişi yapılan işçilere ücret artışı yapıp yapılmayacağı, yapılacaksa hangi esaslara göre yapılacağı konusu üzerinde durmamız gerekecektir.

İfade etmemiz gerekir ki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının internet sitesinde yayınlanan “375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GEÇİCİ 24. MADDESİ UYARINCA İDARELERCE İŞÇİ STATÜSÜNE GEÇİRİLEN İŞÇİLERİNİN ÜCRET İLE DİĞER MALİ VE SOSYAL HAKLARININ BELİRLENMESİNDE ESAS ALINACAK TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HÜKÜMLERİ” başlıklı duyuru kafaları karıştırmıştır.

Öncelikle ifade edelim ki, ne KHK’de, ne de diğer düzenlemelerde mahalli idare şirketlerine geçişi yapılacak personelin, geçiş gerçekleştirildiğinde, ücretlerine ve diğer mali haklarına artış uygulanması gerektiğine veya zorunlu olduğuna dair bir düzenleme bulunmamaktadır.

Bu nedenle; mahalli idarelerimizin geçişi gerçekleştirilen işçileri mevcut ücretleri ile şirketlerine geçirmeleri ve değişiklik konusunda nasıl davranacakları ile ilgili olarak ise Bakanlar Kurulu kararı ile uygulamaya konacak Usul ve Esasları beklemeleri uygun olacaktır.

Peki; 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Geçici 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasındaki düzenleme nasıldı, tekrar hatırlayalım:

“Şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden, geçiş işlemi yapılırken mevcut işyerinin girdiği işkolunda kurulu işyerinden bildirilenlerin ücreti ile diğer mali ve sosyal hakları, bu madde kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitimine kadar bu toplu iş sözleşmesinin uygulanması suretiyle oluşan ücret ile diğer mali ve sosyal haklardan fazla olamaz. Şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden; geçişten önce toplu iş sözleşmesi bulunmadığından işçi statüsüne geçirildiği tarihte yürürlükte olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerinin geçerli olduğu işçiler ile geçiş işleminden önce yapılan ve geçişten sonra yararlanmaya devam ettiği toplu iş sözleşmesi bulunmakla birlikte bu madde kapsamındaki şirketlerde alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitiminden önce toplu iş sözleşmesi sona eren işçilerin ücreti ile diğer mali ve sosyal hakları, bu madde kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesine göre belirlenir. Bu madde kapsamındaki şirketlerde; 6356 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde belirtilen mevcut işyerleri bakımından anılan Kanuna uygun olarak yetki başvurusunda bulunulabilir, ancak geçişi yapılan işçiler için yeni tescil edilen işyerlerinde, geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin sona erme tarihinden sonra yetki başvurusunda bulunulabilir.”

Fıkra üç durum düzenlenmektedir:

1 -Toplu İş Sözleşmesi Olanlar (Süresi; YHK Onaylı, Süresi En Son Sona Erecek, Sözleşmenin Süresi Kadar Olan)

2- Toplu İş Sözleşmesi Olanlar (Süresi; YHK Onaylı, Süresi En Son Sona Erecek, Sözleşmenin Süresinden Önce Biten)

3- Toplu İş Sözleşmesi Olmayanlar/Bireysel İş Sözleşmesi Olanlar (Süresi; YHK Onaylı, Süresi En Son Sona Erecek, Sözleşmenin Süresinden Önce Biten)

1 - TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ OLANLAR (SÜRESİ; YHK ONAYLI, SÜRESİ EN SON SONA ERECEK, SÖZLEŞMENİN SÜRESİ KADAR OLAN)

Şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden,

Geçiş işlemi yapılırken mevcut işyerinin girdiği işkolunda kurulu işyerinden bildirilenlerin ücreti ile diğer mali ve sosyal hakları,

- Bu madde (Geçici 24) kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan,
- Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve
- Süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitimine kadar

Bu toplu iş sözleşmesinin uygulanması suretiyle oluşan **ücret ile diğer mali ve sosyal haklardan fazla olamaz.**

2 - TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ OLANLAR (SÜRESİ; YHK ONAYLI, SÜRESİ EN SON SONA ERECEK, SÖZLEŞMENİN SÜRESİNDEN ÖNCE BİTEN)

Şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden;

Geçiş işleminden önce yapılan ve geçişten sonra yararlanmaya devam ettiği toplu iş sözleşmesi bulunmakla birlikte

- Bu madde (Geçici 24) kapsamındaki şirketlerde alt işveren işçilerini kapsayan,
- Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve
- Süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitiminden önce toplu iş sözleşmesi sona eren

işçilerin ücreti ile diğer mali ve sosyal hakları,

Bu madde (Geçici 24) kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesine göre belirlenir.

3 - TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ OLMAYANLAR/BİREYSEL İŞ SÖZLEŞMESİ OLANLAR (SÜRESİ; YHK ONAYLI, SÜRESİ EN SON SONA ERECEK, SÖZLEŞMENİN SÜRESİNDEN ÖNCE BİTEN)

Şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden;

Geçişten önce toplu iş sözleşmesi bulunmadığından işçi statüsüne geçirildiği tarihte yürürlükte olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerinin geçerli olduğu işçilerin,

ücreti ile diğer mali ve sosyal hakları,

Bu madde (Geçici 24) kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesine göre belirlenir.

Değerlendirme

Kanaatimizce, buradaki düzenlemeler geçiş yapan işçilere ödenebilecek en üst ücreti belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ancak, 375 sayılı KHK'ya eklenen ek 20 inci madde ise bu konuların düzenlenmesini ve uygulamanın nasıl olacağını Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konacak Usul ve Esaslara bıraktığından, mahalli idarelerimizin, bu Usul ve Esasların yayınlanmasını beklemeleri ve ücretleri geçişten önceki ücretler üzerinden tahakkuk ettirerek ödemeleri en uygun ve risksiz yöntem olacaktır.

Yeni İşçi Alımı Hususu

Kurulan şirketlere işçi alımı hususuna gelince, bu konuda da önerimiz yayınlanacak Usul ve Esasların beklenmesi gerektiği olacaktır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA